

1 Sygn. akt I C 1452/18

1 **WYROK**

2 **W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 20 marca 2019 r.

Sąd Rejonowy w Tczewie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Dominika Czarnecka

Protokolant: Joanna Szczuka

po rozpoznaniu w dniu 20 marca 2019 r. w Tczewie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko J. L.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 9 156,61 zł (dziewięć tysięcy sto

pięćdziesiąt sześć złotych 61/100), w tym:

- kwotę 8 796, 25 zł (osiem tysięcy siedemset dziewięćdziesiąt sześć złotych 25/100) z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej Narodowego Banku Polskiego, nie większymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie od 30 stycznia 2018 r. do 20 marca 2019 r.,

- 344,06 zł (trzysta czterdzieści cztery złote 06/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 5 lutego 2018 r. do 20 marca 2019 r.,

- 16,30 zł (szesnaście złotych 30/100);

II. należność zasądzoną w punkcie pierwszym rozkłada na 47 rat miesięcznych płatnych do 10 – go dnia każdego miesiąca, poczynając od miesiąca następnego po tym, w którym wyrok się uprawomocnił, w tym 43 raty w kwocie po 200 zł (dwieście złotych) każda, 44. rata w kwocie 196, 25 zł (sto dziewięćdziesiąt sześć złotych 25/100) - z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej Narodowego Banku Polskiego, nie większymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie od każdego uchybionego terminu płatności poszczególnych rat; 45. rata w kwocie 200 zł (dwieście złotych), 46. rata w kwocie 144, 06 zł (sto czterdzieści cztery złote 06/100) - każda z nich z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat; 47. rata w kwocie 16,30 zł (szesnaście złotych 30/100)

III. nie obciąża pozwanej kosztami procesu.

Sygnatura akt I C 1452/18

UZASADNIENIE

W dniu 5 lutego 2018 roku powód (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł przeciwko J. L. pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym o zapłatę kwoty 9.156,61 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od kwoty 8.796,25 zł od dnia 30 stycznia 2018 r. do dnia zapłaty i odsetkami

ustawowymi za opóźnienie naliczanymi od kwoty 344,06 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Nadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania wg norm przepisanych wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz kosztów notarialnego uwierzytelnienia dokumentów przedłożonych do sprawy w kwocie 4,92 zł.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 26 listopada 2015 roku zawarł z pozwaną umowę kredytu nr (...), z której warunków J. L. nie wywiązała się w terminie. Strona powodowa zaznaczyła, że w związku z brakiem zapłaty zaległych rat wypowiedziała przedmiotową umowę stawiając całą należność w stan wymagalności. W dniu 29 stycznia 2018 roku powód wystawił wyciąg z ksiąg banku stwierdzający zadłużenie strony pozwanej. Powód wskazał, że na dochodzone pozwem roszczenie składają się: kwota 8.796,25 zł tytułem należności głównej, 175,68 zł tytułem odsetek umownych za okres korzystania z kapitału w wysokości 4,99 % od dnia 26 czerwca 2017 r. do dnia 8 grudnia 2017 r., kwota 168,38 zł tytułem odsetek za opóźnienie w wysokości 10 % od dnia 26 czerwca 2017 roku do dnia 29 stycznia 2018 r. oraz kwota 16,30 zł tytułem opłat i prowizji.

W dniu 8 marca 2018 r. Sąd Rejonowy Lublin- Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny w sprawie o sygn. akt I Nc-e 197881/18 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Pozwana J. L. w sprzeciwie od nakazu zapłaty z dnia 8 marca 2018 r., zaskarżyła nakaz zapłaty w całości. W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwana wskazała, że nie otrzymała wypowiedzenia umowy i wezwania do zapłaty.

Postanowieniem z dnia 11 czerwca 2018 roku wydanym w sprawie o sygn. akt I Nc-e 197881/18 Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny przekazał sprawę do Sądu Rejonowego w Tczewie wobec skutecznie złożonego sprzeciwu od nakazu zapłaty z dnia 8 marca 2018 r.

W piśmie z dnia 26 lutego 2019 r. precyzując swoje stanowisko w sprawie, pozwana wskazała, że nie kwestionuje istnienia przedmiotowego roszczenia, jednakże z uwagi na jej stan majątkowy, rodzinny i zdrowotny spełnienie świadczenia na rzecz powoda jednorazowo jest niemożliwe. W związku z powyższym pozwana wniosła o rozłożenie świadczenia na raty. W uzasadnieniu ww. wniosku J. L. zaznaczyła, że jest matką samotnie wychowującą dwie córki w wieku 13 i 18 lat, z których jedna choruje na astmę, co generuje dodatkowe wydatki. Pozwana mieszka razem z rodzicami, nie posiada nieruchomości ani żadnych wartościowych składników majątkowych. Z tytułu świadczonej pracy pozwana uzyskuje dochód w kwocie 1.560 zł, dzieciom przyznane są alimenty w wysokości 400 zł. Poza wydatkami związanymi z kosztami zwykłego utrzymania, na pozwanej ciąży także obowiązek spłaty innych zobowiązań pożyczkowych oraz ponoszenia kosztów leczenia w związku z chorobą nowotworową. Pozwana wskazała, że jest w stanie dokonywać spłaty zobowiązania w ratach w wysokości 200 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 listopada 2015 roku J. L. zawarła z (...) Bank Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę kredytu ratalnego nr (...), z którego warunków się nie wywiązała.

(okoliczno ść bezsporna)

Przedmiotowego kredytu udzielono na okres 48 miesięcy w kwocie 13.743,46 zł. Treścią zawartej umowy kredytobiorca został zobowiązany do poniesienia następujących kosztów:

prowizji bankowej w kwocie 1.058,26 zł;

ubezpieczenia na wypadek zgonu w wyniku nieszczęśliwego wypadku oraz poważnego zachorowania w kwocie 2.325,39 zł;

ubezpieczenia na wypadek zgonu, zgonu w wyniku NW, zgonu w wyniku wypadku komunikacyjnego, trwałego inwalidztwa w wyniku NW, całkowitej niezdolności do pracy w wyniku NW albo hospitalizacji w wyniku nieszczęśliwego wypadku w kwocie 1.022,51zł;

ubezpieczenia na wypadek śmierci albo rozpoznania nowotworu w kwocie 937,30 zł;

odsetek od kapitału kredytu w kwocie 1.441,85 zł.

Pożyczka była oprocentowana według zmiennej stopy procentowej, która w dniu podpisania umowy wynosiła 4,99% w skali roku. Całkowita kwota kredytu wynosiła 8.400 zł, zaś całkowita kwota do zapłaty- 15.185,31 zł. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania została określona na 38,3%. Wysokość raty kredytu ustalono na kwotę 316,44 zł, z tym zastrzeżeniem, że wysokość pierwszej raty, która była ratą wyrównawczą, nie mogła być niższa niż 312,63 zł i była płatna do 24 grudnia 2015 r.

(dowód: umowa kredytu ratalnego nr (...)– k. 18-21)

Pismem z dnia 6 września 2017 r. powód skierował do J. L. wezwanie do spłaty zaległości w kwocie 802,98 zł- w terminie 14 dni roboczych.

(dowód: wezwanie do zapłaty- k. 22, potwierdzenie nadania przesyłki- k. 23-23v)

Pismem z 9 października 2017 roku bank skierował do J. L. oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu oraz zawiadomienie dotyczące postania zaległości w spłacie z tytułu umowy kredytu nr (...).

(dowód: oświadczenie banku o wypowiedzeniu umowy- k. 24, zawiadomienie- k. 24v, potwierdzenie nadania przesyłki- k. 25-26)

W dniu 8 grudnia 2017 r. powód skierował do pozwanej ostateczne wezwanie do zapłaty łącznej kwoty 9.032 zł w terminie 7 dni.

(dowód: ostateczne wezwanie do zapłaty- k. 27)

W dniu 29 stycznia 2018 r. (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wystawił w stosunku do J. L. wyciąg z ksiąg, w którym wskazano, że zadłużenie na dzień 29 stycznia 2018 r. wynosi 9.156,61 zł.

(dowód: wyciąg z ksiąg (...) Bank S.A. w W.- k. 17)

J. L. samotnie wychowuje dwie córki w wieku 13 i 18 lat, na rzecz których otrzymuje alimenty w kwocie 400 złotych miesięcznie. Jedna z córek choruje na astmę. Pozwana z tytułu świadczonej pracy uzyskuje dochód w kwocie 1560 zł miesięcznie, nie jest w posiadaniu żadnych wartościowych ruchomości czy też oszczędności. J. L. mieszka z córkami w domu rodziców, partycypując w kosztach utrzymania kwotą 800 zł miesięcznie. Poza przedmiotowym zadłużeniem na pozwanej ciąży także inne zobowiązania pożyczkowe, które spłaca kwotami 300 zł i 150 zł. W lutym 2019 r. u pozwanej zdiagnozowano nowotwór piersi wymagający leczenia onkologicznego.

(dowód: zeznania pozwanej J. L. z dnia 20 marca 2019 r.- k. 44-44v [00:01:38-00:06:22])

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych do akt sprawy, których prawdziwości nie zakwestionowała żadna ze stron i jako takie Sąd uznał za miarodajne. Bezspornym pomiędzy stronami był fakt zawarcia umowy kredytu. J. L. ostatecznie nie kwestionowała faktu zawarcia z powodem przedmiotowej umowy oraz niewywiązania się z jej warunków. Pozwana na etapie toczącego się postępowania wносиła o rozłożenie świadczenia na raty.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie w całości.

W świetle art. 69 ust. 1 ustawy Prawo bankowe przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel,

a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Zgodnie z treścią art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Przepis ten określa reguły dowodzenia, tj. przedmiot dowodu oraz osobę, na której spoczywa ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Zaznaczyć też trzeba, że przy rozpoznawaniu sprawy na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (por. wyrok Sądu Najwyższego z 17 grudnia 1996 r., sygn. akt I CKU 45/96, publ. OSNC 1997 nr 6-7 poz. 76). Jest to wyrazem zasady, że to strony powinny być zainteresowane wynikiem postępowania oraz że to one dysponują przedmiotem postępowania, m. in. poprzez powoływanie i przedstawianie sądowi wybranych przez siebie dowodów.

Zaprzeczenie dokonane przez stronę procesową powoduje, że istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności stają się sporne i muszą być udowodnione. W razie ich nieudowodnienia sąd oceni je na niekorzyść strony, na której spoczywał ciężar dowodu, chyba że miał możliwość przekonać się o prawdziwości tych twierdzeń na innej podstawie (tak m. in. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 28 kwietnia 1975 r., sygn. akt III CRN 26/75, niepublikowanym – źródło L..pl nr (...)).

W okolicznościach sprawy pozwana przyznała, że zawarła z bankiem przedmiotowe zobowiązanie, tym samym należy uznać, że doszło do skutecznego zawarcia umowy kredytowej i aneksów, z których wynika dochodzone roszczenie. Nadto w sposób świadomy pozwana wyraziła zgodę na objęcie kredytu ubezpieczeniem, co wiązało się z dodatkowymi kosztami.

Art. 481 § 1 k.c. przewiduje natomiast, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

W ocenie Sądu, umowa kredytu z dnia 26 listopada 2015 r. została zawarta skutecznie i obowiązuje każdą ze stron. Pozwana nie kwestionowała zawarcia z powodem przedmiotowej umowy kredytu, wносиła jedynie o rozłożenie świadczenia na raty. Sąd uznał, że powód w sposób właściwy i wyczerpujący wykazał zasadność dochodzonego przez siebie roszczenia. J. L. nie wykazała, by jej zadłużenie, na dzień orzekania przez Sąd stanowiło niższą kwotę, niż ta na którą wskazał powód. Pozwana nie wywiązała się ze swojego zobowiązania wynikającego z zawartej umowy kredytu. Oznacza to, że powód miał prawo żądać od pozwanej odsetek za czas opóźnienia, czego domagał się w treści pozwu.

Podsumowując należy stwierdzić, że powód należycie wykazał fakt istnienia zobowiązania pozwanej, jego wysokość, wymagalność, a także swoją legitymację procesową, zatem, na podstawie wyżej powołanych przepisów prawa, Sąd orzekł jak w punkcie I. orzeczenia.

W trakcie toczącego się procesu J. L. wносиła o rozłożenie zadłużenia na raty, wskazując, że chciałaby je spłacić kwotami po 200 zł.

Sąd uwzględnił wniosek pozwanej w oparciu o art. 320 k.p.c., w świetle którego w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie.

W ocenie Sądu właśnie zasady współzycia społecznego przemawiają za tym, aby w stosunku do pozwanej zastosować instytucję przewidzianą w art. 320 k.p.c. Świadczą o tym takie okoliczności jak to, że pozwana zajmuje się wychowaniem dwóch córek, wspólnie utrzymują się z otrzymywanego przez pozwaną dochodu w kwocie 1560 zł i

alimentów w wysokości 400 zł. Przedmiotowe zadłużenie nie jest jedynym zobowiązaniem ciążyącym na pozwanej, bowiem J. L. dokonuje spłaty także dwóch innych pożyczek, przeznaczając na ten cel łączną kwotę 450 zł. Jedna z córek pozwanej choruje na astmę, zaś u pozwanej w lutym 2019 r. zdiagnozowano chorobę nowotworową. W ocenie Sądu dochody pozwanej są na tyle niskie, że uniemożliwiają zgromadzenie większej sumy z przeznaczeniem na spłatę zadłużenia.

Jedynym kryterium zastosowania instytucji rozłożenia zasądzzonego świadczenia na raty jest wystąpienie „szczególnie uzasadnionego wypadku”, a z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Uwzględniając interes powoda, wysokość dochodów pozwanej J. L. oraz ponoszone przez nią koszty utrzymania rodziny, Sąd ustalił wysokość rat i ich ilość na takim poziomie, który daje powodowi realną możliwość otrzymania zwrotu należnych kwot z tytułu zaciągniętego kredytu – bez konieczności wszczynania postępowania egzekucyjnego. Sąd mając na uwadze uzyskiwane przez pozwaną dochody oraz jej sytuację życiową, rozłożył zasądzone świadczenie na 47 miesięcznych rat (43 raty w kwotach po 200 zł, 44. ratę w kwocie 196,25 zł, 45. ratę w kwocie 200 zł, 46. ratę w kwocie 144,06 zł i 47. ratę w kwocie 16,30 zł).

Rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty miało ten skutek, że powodowi nie przysługiwały odsetki od ratałnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat (por. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 września 1970r. III PZP 11/70, OSNC 1971/4/61, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2006r. III CZP 126/06, OSNC 2007/10/147), dlatego też odsetki od należnych kwot zostały określone do dnia wyroku.

W punkcie III. sentencji wyroku, Sąd odstąpił od obciążania pozwanej kosztami procesu uznając, że jej sytuacja majątkowa i rodzinna ustalona w toku postępowania uzasadnia zastosowanie przepisu art. 102 k.p.c. Przepis art. 102 k.p.c. wskazuje bowiem, że w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Jak słusznie podnosi się w doktrynie i orzecznictwie sądowym zastosowanie art. 102 k.p.c. powinno być oceniane w całokształcie okoliczności, które by uzasadniały odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu tych okoliczności należy zaliczyć zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i fakty leżące na zewnątrz procesu, zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego (sytuacji życiowej). Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współzycia społecznego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 1974 roku, sygn. akt II CZ 223/73, niepubl., źródło (...)). O tym, czy w konkretnej sprawie zachodzi „szczególnie uzasadniony przypadek” w rozumieniu art. 102 k.p.c., decyduje m.in. sposób prowadzenia procesu przez stronę przegrywającą sprawę. Jeżeli bowiem prowadzi ona proces w sposób nielojalny, np. przez usiłowanie wprowadzenia sądu w błąd, albo celowo dąży do przewleczenia procesu lub zwiększenia jego kosztów, to taka strona nie zasługuje na potraktowanie jej w uprzywilejowany sposób i na zwolnienie jej od zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 1973 roku, sygn. akt II CZ 210/73, niepubl., źródło (...)).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy trzeba wskazać, że pozwana znajduje się w trudnej sytuacji materialnej – osiąga niewielkie dochody, jest samotnie wychowującą matką dwóch córek, ponosi koszty leczenia swojego i jednej z córek oraz dokonuje spłat także innych zobowiązań pożyczkowych. Co istotne, pozwana choruje na nowotwór. Obciążenie jej zatem kosztami procesu, byłoby sprzeczne z zasadami współzycia społecznego. Warto także wskazać, że pozwana nie utrudniała prowadzonego postępowania.

Mając powyższe rozważania na uwadze Sąd doszedł do przekonania, że pozwana zasługuje na to, aby odstąpić od obciążania jej kosztami procesu, o czym Sąd orzekł w pkt III wyroku.